

ผลของการเรียนแบบผสมผสานต่อผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียน รายวิชา
ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีราช

Effects of Blended Learning on Learning Outcomes and Course Satisfaction
Adult and Elderly Nursing Practicum 1 in Bachelor of Nursing Student at
Boromarajonani College of Nursing, Chakriraj

จันทนา หนัทยโกสิน¹, พิระนันท์ จีระยิมงคล¹ และ สุพัตรา ไตรอุดมศรี¹
Janthana Nahathaiphokin¹, Peranan Jerayingmongkol¹ and Supattra Triudomsri¹
¹วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีราช

¹Boromarajonani College of Nursing Chakriraj

Received: April 1, 2022

Revised: May 2, 2022

Accepted: May 2, 2022

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเป็นวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว (One group quasi - experiment) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบผสมผสานต่อผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีราช ปีการศึกษา 2565 จำนวน 92 คน เก็บข้อมูลโดยใช้ (1) แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน ค่าความเที่ยงคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) เท่ากับ 0.73 (2) แบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์ผู้ป่วย ค่าความเที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability :IRR) มีความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.60-0.97 (3) แบบประเมินการศึกษากฎการศึกษาและการนำเสนอ มีค่าความเที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability :IRR) มีความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.81-0.95 (4) แบบประเมินพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนในการปฏิบัติการพยาบาล ค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย สถิติ Pair t-test และการวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ (Relative gain score) ผลการศึกษพบว่า (1) นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการเรียนรู้แบบผสมผสานสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (2) นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 มีค่าคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์สูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 27.05 (3) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 อยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การเรียนแบบผสมผสาน, ผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียน

Abstract

This study was a one group quasi - experiment research. Which aim to study the effect of blended learning on learning outcomes and learning satisfaction of course satisfaction Adult and Elderly Nursing Practicum 1 in Bachelor of Nursing Student at Boromarajonani College of Nursing, Chakiraj, Academic Year 2022, consisted of 92 people. Data were collected using (1) pre- and posttest the Kuder Richardson precision (KR-20) is 0.73 (2) Nursing Practice Assessment Form Using Patient Situation precision Between the evaluators (inter-rater reliability the reliability is between 0.60-0.97 (3) the assessment form, the case study and the presentation have precision between the evaluators (inter-rater reliability) the reliability is between 0.81-0.95 (4) the satisfaction assessment form in teaching management in nursing practice Cronbah's alpha reliability coefficient was 0.95. Data were analyzed by descriptive statistics, Pair t-test statistics, and relative gain score, which detail The results below (1) the 3rd year Bachelor of Nursing students had higher mean test after applying blended learning than previous test significantly with 0.01 score (2) the 3rd year Bachelor of Nursing students had an average score increase of 27.05 percent (3) the satisfaction level of the 3rd year Bachelor of Nursing students was at a good level.

Keywords: blended learning, learning outcomes and learning satisfaction

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน เป็นยุคที่มีการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียน โดยที่มีการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง มากยิ่งขึ้น มีหลากหลายรูปแบบวิธีการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทุกที่ทุกเวลา และทันสมัยรวดเร็วในการศึกษา ภายใต้กระแสสังคม ที่มีความก้าวหน้าทันสมัยด้วยเทคโนโลยีหลายแขนง ทำให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ร่วมกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการศึกษาระดับทั่วโลก (Bashirian, Jenabi, Khazaei, Barati, Karimi-Shahanjarini, Zareian, & Moeini, 2020) ทำให้สถานศึกษาเกือบทุกแห่งทั่วโลกต้องปิดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลกระทบต่อเนื่องอย่างกว้างขวาง (Atchison, Bowman, Vrinten, Redd, Pristera, Eaton, & Ward, 2020) และเกิดการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษา ที่เด่นชัดที่สุด คือ การเรียนการสอนที่ต้องดำเนินงานต่อ มิให้หยุดชะงัก เพราะจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียน นั่นก็คือคุณภาพของประชากรในอนาคต จึงมีการปรับการเรียนสอนในหลายรูปแบบ เกิดนวัตกรรมทางความคิด มีรูปแบบใหม่

ทางการเรียนการสอน (Mafyan, Nouhi, & Abbaszadeh, 2014) จากนักเรียนไม่สามารถมาโรงเรียนได้ แต่สามารถเรียนได้ แนวคิดทางการเรียนการสอนทางไกลโดยใช้สื่อออนไลน์ จึงระดมเข้ามาช่วยแก้ปัญหาทางการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เป็นหัวใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน วิกฤติ COVID-19 เป็นโอกาสให้สร้างแนวคิดใหม่ทางการเรียนรู้ หรือการเรียนการสอนด้วยวิธีการใหม่นวัตกรรมใหม่ ได้แก่ ทำงานที่บ้าน เรียนที่บ้าน ในช่วงระบาดหนัก ทุกคนอยู่บ้าน ทำงานที่บ้าน พอสถานการณ์คลี่คลายลง ก็มีการเรียนสลับกัน ทั้งที่โรงเรียนและบ้าน พบว่า นวัตกรรมทางการเรียนที่เหมาะสมที่สุดในช่วงระบาด คือ การเรียนแบบผสมผสาน (Eryilmaz, 2015) เป็นวิธีสอนในระบบผสมผสานในหลายลักษณะตามแนวคิดและประสบการณ์ ของผู้สอนและความสามารถของผู้เรียน คือ การใช้ระบบการสอนออนไลน์ผสมผสานกับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้แก่ การผสมผสานกับวิธีการสอนของ Web-Based Technology ผสมผสานกับวิธีการสอน

หลาย ๆ วิธี ผสมผสานกับเทคโนโลยีทางการสอนกับการสอนในชั้นเรียนปกติ และการใช้เทคโนโลยีทางการสอนกับ การปฏิบัติงานจริง ซึ่งนิยมใช้กันมาก (Sucaromana, 2013) แต่ก็ยังมีผลกระทบในลักษณะเป็นข้อสังเกตว่า การสอนในระบบออนไลน์ อย่างเดียวได้ผลน้อย เพราะนักเรียนอาจไม่สนใจ หรือไม่มีความรับผิดชอบในตนเอง

อาจารย์ผู้สอน ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน จากการสอนในชั้นปกติ มาเป็น การสอนแบบผสมผสาน และการเตรียมการสอนเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย ซึ่งทั้งสองลักษณะต้องมีการออกแบบ การเรียนการสอน การทดลองก่อนสอนจริง (Eryilmaz, 2015) สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อ การจัดห้องเรียน สื่อการเรียนการสอน การจัดเวลาสอน การทดสอบ รวมทั้งระเบียบและเกณฑ์การประเมินการเรียนรู้ที่ต้องปรับปรุง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช เป็นสถาบันการศึกษา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จัดการศึกษา ในหลักสูตรพยาบาลศาสตร ุตรชนกถึงความสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด การจัดการเรียนการสอน รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 โดยวิธีเป็นการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย โดยมีการสอนกิจกรรมการพยาบาล การสอนสุขศึกษา การดูงานที่ตึกไตเทียม การสอบรวบยอด เพื่อสร้างประสบการณ์และความรู้ให้นักศึกษา เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างแท้จริง

เมื่อสถานการณ์โรค COVID-19 เกิดการระบาด ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติงานในพื้นที่จริงได้ เนื่องจากความเสี่ยงของการแพร่กระจายเชื้อจึงต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบท รายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 มีการเรียนการสอน การปรับแนวทางการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โรค COVID-19 มีการนำรูปแบบ ที่เรียกว่า สอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) (Tongpitak, Piromyitpong, 2017) โดยต้องปรับบทบาทในการสอน วิธีการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในมิติแบบใหม่ โดยต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้งในเนื้อหาและบริบทของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ถือเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความเข้าใจ

ในการให้การพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องและเกิดความปลอดภัยสูงสุด ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์ความรู้ของพยาบาลวิชาชีพ เพราะพยาบาลวิชาชีพทุกคนต้องผ่านการรับรองมาตรฐานของสภาการพยาบาล รวมถึงเป็นความรู้ที่บัณฑิตพยาบาล ทุกคนจะต้องนำไปใช้ประกอบวิชาชีพพยาบาล

ดังนั้นผู้วิจัย ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและเป็นผู้รับผิดชอบวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ที่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงสนใจศึกษาเรื่อง ผลของการเรียนแบบผสมผสานต่อผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อเตรียมตัวเป็นพยาบาลวิชาชีพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบผสมผสานต่อผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน แบบผสมผสาน ของนักศึกษาพยาบาล ศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1
2. เพื่อศึกษาคะแนนพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ภายหลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ของนักศึกษาศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การออกแบบการเรียนรู้ ADDIE Model มี 5 ขั้นตอน (Office of the Education Council, 2017) ได้แก่

1. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ การกำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความรู้ และทักษะที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

2. การออกแบบ (Design) คือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการออกแบบระบบการเรียนรู้ทั้งหมด ออกแบบเนื้อหา กิจกรรม โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) คือ การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน (face-to face learning) ร่วม

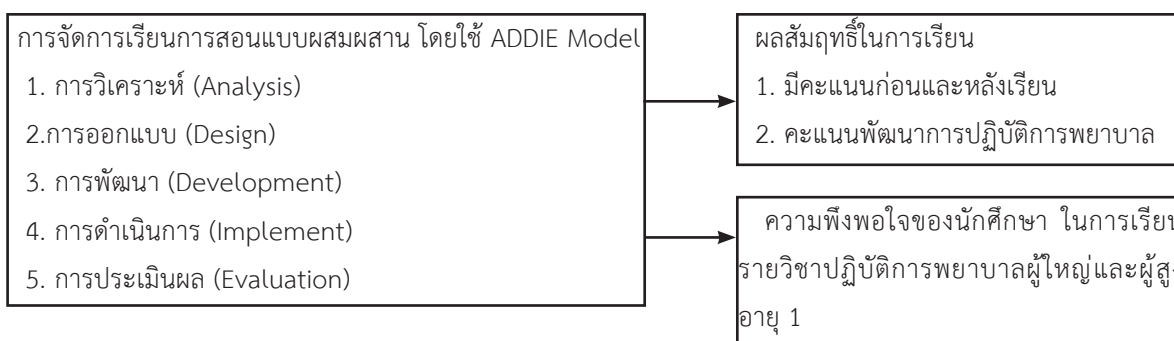
กับการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ (online learning) และลำดับการเรียนการสอน และออกแบบระบบการวัดผล ติดตามผล และประเมินผล

3. การพัฒนา (Development) คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยการพัฒนาผู้สอน และสื่อการเรียนการสอน

4. การดำเนินการ (Implement) คือ การอำนวยความสะดวก การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และการติดตามผลลัพธ์

5. การประเมินผล (Evaluation) คือ การประเมินผล การจัดการเรียนการสอน คือ การประเมินคุณภาพ และผลลัพธ์ ในการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนและผู้เรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนขึ้น

2. นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 มีคะแนน พัฒนาการเรียนรู้ดีขึ้น

3. นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 มีคะแนนความพึงพอใจหลังเรียน อยู่ในระดับดี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว (One group quasi - experiment) เพื่อศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจ ในการเรียนรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ของนักศึกษาพยาบาล ศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ระยะเวลา ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมีนาคม 2565

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้คือ นักศึกษาพยาบาล ศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 92 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับเกรดในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาล ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 เกรดเฉลี่ยสะสม ข้อคำถามเป็นแบบ ตรวจรายการ (check list)

2. แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน โดย ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ 1 หลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2561 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 - 2563 ที่ เคยใช้สอบโดยมีค่า (P) ระหว่าง 0.2- 0.8 และค่าอำนาจ จำแนก (R) ระหว่าง 0.2 -0.6 โดยกำหนดจำนวนข้อตาม Test blue print รายวิชาดังกล่าว จำนวน 30 ข้อ ลักษณะ ข้อคำถามเป็นแบบ (Multiple choices) 4 ตัวเลือก โดย กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ ตอบถูกให้ 1 ตอบผิดให้ 0 คะแนน คะแนนอยู่ระหว่าง 0-30 คะแนน

3. แบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ สถานการณ์ผู้ป่วย เพื่อประเมินความรู้และความสามารถในการ ทำกิจกรรม และการปฏิบัติการพยาบาล ที่ผู้วิจัย กำหนดขึ้นตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน มคอ.4 หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 เกณฑ์ การให้คะแนนจะบรรยายคุณภาพคำตอบของแต่ละระดับ คะแนนแบบภาพรวม (Holistic Score) โดยมีค่าคะแนน อยู่ระหว่าง 9-45 คะแนน

4. แบบประเมินการศึกษกรณีศึกษาและการนำ เสนอ (Case Study) ใช้ในการการอภิปรายและการใช้สื่อ ต่างๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน มคอ.4 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 เกณฑ์การให้คะแนนจะบรรยายคุณภาพคำตอบ ของแต่ละระดับคะแนนแบบภาพรวม (Holistic Score) โดยมีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 4-20 คะแนน

5. แบบประเมินพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ในการปฏิบัติการพยาบาล โดยผู้วิจัยได้นำแบบสร้างแบบ ประเมิน โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียน การสอน บรรยายภาคการเรียนรู้ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 13 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ โดยมีการ กำหนดค่าคะแนนดังนี้ น้อยที่สุดให้ 1 คะแนน ระดับน้อย ให้ 2 คะแนน ระดับปานกลางให้ 3 คะแนน ระดับมากให้ 4 คะแนน ระดับมากที่สุดให้ 5 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน โดยผู้วิจัย คัดเลือกข้อสอบรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูง อายุ 1 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562- 2563 ที่เคยใช้สอบ โดยมีค่า (P) ระหว่าง 0.2- 0.8 และค่าอำนาจจำแนก (R) ระหว่าง 0.2 -0.6 และหาค่าความเที่ยงคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้ค่าความเที่ยงของข้อสอบทั้งฉบับ 0.73

2. แบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ สถานการณ์ผู้ป่วย มีความความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) เท่ากับ 0.90 คำนวนหาค่าความ เที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability :IRR) มี ความเที่ยงของการตัดสินอยู่ระหว่าง 0.60-0.97

3. แบบประเมินการศึกษกรณีศึกษาและการนำ เสนอ (Case Study) มีความความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) เท่ากับ 0.91 คำนวนหาค่าความ เที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability :IRR) มี ความเที่ยงของการตัดสินอยู่ระหว่าง 0.81-0.95

4. แบบประเมินพึงพอใจในการจัดการเรียน การสอนในการปฏิบัติการพยาบาล โดยนำใช้ผลประเมิน นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่3 รุ่น 23 ปีการ ศึกษา 2564 มีความความตรงเชิงเนื้อหา (Content V alidity Index: CVI) เท่ากับ 0.90 คำนวนหาค่าความเที่ยง สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผ่านการขออนุญาต ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช เพื่อ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ภายหลังได้รับอนุมัติแล้ว

2. ผู้วิจัยดำเนินการ ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ (Analysis) จัดประชุม ร่วมกับอาจารย์ผู้ร่วมสอนในรายวิชา เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ กระบวนการสอนและการจัดกิจกรรมในรายวิชาปฏิบัติการ พยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

2.2 การออกแบบ (Design) ผู้วิจัยและ อาจารย์ผู้ร่วมสอนประชุมเพื่อออกแบบกิจกรรม การเรียน การสอน การติดตาม และแบบประเมินในการวัดผลการ เรียนรู้ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

2.3 การพัฒนา (Development) ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้ร่วมสอน ร่วมกันวางแผนออกแบบกิจกรรม และรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

2.4 การดำเนินการ (Implement) มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.4.1 จัดประชุมกับนักศึกษา และอธิบายขั้นตอนในการเก็บข้อมูล

2.4.2 แจกแบบสอบถามข้อมูล ส่วนบุคคล และแบบประเมินต่างๆ ในการศึกษาครั้งนี้

2.4.3 ดำเนินการเรียนการสอน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

2.4.3.1 สัปดาห์ที่ 1 ทำแบบประเมินทดสอบก่อนทำกิจกรรม และให้นักศึกษาพบอาจารย์ประจำกลุ่ม เพื่อรับมอบหมายผู้ป่วย คนละ 1 ราย เพื่อนำมาวางแผนการพยาบาล (Nursing care plan) ฉบับที่ 1 มีการเข้าฝึกปฏิบัติในห้องแลปปฏิบัติการพยาบาล และมีกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนผ่านทางระบบออนไลน์

2.4.3.2 สัปดาห์ที่ 2 พบอาจารย์ประจำกลุ่ม เพื่อนำเสนอกรณีศึกษา (Case Study) และมีกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนผ่านทางระบบออนไลน์

2.4.3.3 สัปดาห์ที่ 3 พบอาจารย์ประจำกลุ่ม เพื่อรับมอบหมายผู้ป่วย คนละ 1 ราย เพื่อนำมาวางแผนการพยาบาล (Nursing care plan) และนำเสนอกรณีศึกษา (Case Study) ฉบับที่ 2 มีการเข้าฝึกปฏิบัติในห้องแลปปฏิบัติการพยาบาล และมีกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนผ่านทางระบบออนไลน์

ตาราง 1

เปรียบเทียบคะแนนก่อนการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน แบบผสมผสานของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

คะแนน	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	SD
ก่อนเรียน	14	20	17.23	1.61
หลังเรียน	14	27	21.20	2.90

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.23 โดยคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 14 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 20 ส่วน

2.4.3.4 สัปดาห์ที่ 4 นักศึกษา

ทุกคน เข้าฐานปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์ผู้ป่วยในห้องแลปปฏิบัติการพยาบาล โดยการกำหนดขึ้นตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน มคอ.4 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 และทำแบบประเมินทดสอบหลังทำกิจกรรม

2.5 การประเมินผล (Evaluation) ผู้วิจัยและอาจารย์ผู้ร่วมสอน บันทึกคะแนน ในทุกกิจกรรมการเรียนการสอน และอภิปรายกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติบรรยาย ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลัง โดยใช้สถิติ Pair t-test

3. วิเคราะห์คะแนนพัฒนาการเรียนรู้ภายหลัง โดยใช้การวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ (Relative gain score)

4. วิเคราะห์พึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ในการปฏิบัติการพยาบาลด้วยสถิติบรรยาย ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอด้วยตารางประกอบ การบรรยาย ดังต่อไปนี้

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.61 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.20 โดยคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 14 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.90

ตาราง 2

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน แบบผสมผสานของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

ข้อมูล	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	t	df	p-value
คะแนนสอบ	17.23	21.20	3.96	12.35	91	0.00

*p<.01

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.23 และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.20

เมื่อเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียนด้วยสถิติ Pair t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สูงกว่าก่อนเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 3

ตารางคะแนนพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ภายหลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จักรีรัช ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

ข้อมูล	กลุ่ม	ครั้งที่1	ครั้งที่2	ผลต่าง	คะแนนเพิ่มสัมพัทธ์
คะแนนการปฏิบัติการ	1	40.25	47.50	7.25	29.29
พยาบาลโดยใช้สถานการณ์	2	41.20	45.50	4.30	18.07
ผู้ป่วย และคะแนน	3	42.25	48.00	5.75	25.27
การศึกษากรณีศึกษาและ	4	43.25	47.00	3.75	17.24
การนำเสนอ (Case Study)	5	42.50	47.50	5.00	22.22
	6	41.10	51.00	9.90	41.42
	7	40.25	48.50	8.25	33.33
	8	42.10	47.50	5.40	23.58
	9	41.00	48.50	7.50	31.25
	10	43.20	49.50	6.30	28.90
	11	42.15	48.00	5.85	25.60
	12	41.25	48.00	6.75	28.42
ค่าเฉลี่ย		41.71	48.04	6.33	27.05

จากตารางที่ 3 คะแนนพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ภายหลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ทั้ง 12 กลุ่ม พบว่า ครั้งที่1เฉลี่ย 41.71 ครั้งที่ 2 เฉลี่ย 48.04 มีผลต่างของคะแนนครั้งที่1 และครั้งที่ 2 เฉลี่ย 6.33 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 มีค่าคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์สูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 27.05

ตาราง 4

ตารางแสดงระดับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช ในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับผลการประเมิน
1. การสร้างความรู้ความเข้าใจสอดคล้องวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดกิจกรรม	4.18	.64	ดี
2. กิจกรรมเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ตามกระบวนการพยาบาล	4.22	.71	ดี
3. วิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชาปฏิบัติที่มีเหตุให้ชั้นฝึกปฏิบัติไม่ได้	4.09	.69	ดี
4. กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถส่งเสริมการค้นคว้าและแสวงหาความรู้	4.25	.67	ดี
5. ชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน	4.15	.74	ดี
6. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานมากยิ่งขึ้น	4.30	.65	ดี
7. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้	4.25	.68	ดี
8. กิจกรรมการเรียนการสอนสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ	4.13	.71	ดี
9. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยพัฒนาทักษะวิชาชีพ	4.16	.69	ดี
10. กิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาการแก้ปัญหาทางการพยาบาล	4.18	.67	ดี
11. ใช้ข้อคำถามที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน	4.28	.66	ดี
12. สร้างบรรยากาศให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.07	.71	ดี
13. อาจารย์ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.08	.72	ดี
รวม	4.28	.68	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 อยู่ในระดับดี โดยรายการประเมินที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงาน รองลงมากิจกรรมการเรียนการสอนสามารถส่งเสริมการค้นคว้าและแสวงหาความรู้ การเปิดโอกาสให้

นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ตามกระบวนการพยาบาล โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30, 4.25, และ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65, 0.68 และ, 0.71 ตามลำดับ โดยผลประเมิน ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 อยู่ในระดับดี

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 มีคะแนนภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สูงกว่าก่อนการเรียนรู้แบบผสมผสาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 มีการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ ทั้งการสอนการปฏิบัติการพยาบาลในห้องแล็บปฏิบัติการ เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 คือทักษะการเรียนรู้ (learning skills) และการเรียนจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (learning by doing) ตามการเรียนรู้สมัยใหม่ คือการเรียนรู้ที่ต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และปฏิบัติทักษะการพยาบาลพื้นฐานได้ถูกต้อง (Haraldseid, Friberg, & Aase, 2015)

การเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ โดยในการศึกษาคครั้งนี้ มีการบรรยายร่วมกับใช้การเรียนโดยมีการใช้สื่อแบบมัลติมีเดีย เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการสร้างสรรค์ เนื่องจากสภาพแวดล้อมในการจัดเรียนรู้ในห้องเรียนกับการเรียนผ่านเครือข่ายมีความท้าทายที่แตกต่างกันอย่างมา การนำเอาเทคโนโลยีเป็นสื่อหรือเป็นช่องทางหลักในการถ่ายทอดความรู้และกระบวนการคิดและทักษะการสื่อสารที่หลากหลายด้วยสภาพแวดล้อมของการเรียนผ่านเครือข่าย และโปรแกรมออนไลน์ต่างๆ จะส่งผลให้การสื่อสารที่ชัดเจน ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย (Lorico, Lapitan, Cristina, Tiangco, Divine, Sumalinog, Noel, Sabarillo, & Joey, 2021)

การปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์ผู้ป่วย เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยอย่างองค์รวมและสามารถฝึกการพยาบาล (Cordeau, 2013) จนเกิดความมั่นใจทั้งนี้เพราะเป็นการบูรณาการความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติจนเกิดประสบการณ์ทางการพยาบาลผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวมอย่างชัดเจนและถูกต้อง

การศึกษาโดยใช้กรณีศึกษาและการนำเสนอ (Case Study) เป็นการจัดการเรียนรู้ภายใต้กระบวนการทำงานกลุ่ม โดยเน้นการนำเสนอตามประเด็นที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในวิธีการคิดอย่างเสรี คิดวิเคราะห์

เชิงบูรณาการร่วมกับการคิดหาความสัมพันธ์เชื่อมโยง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา โดยที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีศักยภาพในการคิดและสามารถสร้างรูปแบบการคิดหรือวิธีการคิด ของตนเองได้ อีกทั้งเกิดการเรียนรู้ เพื่อแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ในการปฏิบัติการพยาบาล (Pingsuttiwong, 2019)

ในการศึกษาคครั้งนี้ มีการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เน้นผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ช่วยสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรง และการส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ในการทำงานเป็นทีม เพื่อปลูกฝังความสามัคคีรวมความรับผิดชอบในงาน/หน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งการเรียนรู้เรื่องการสื่อสารสองทางทั้งกับเพื่อนนักศึกษาในชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอน จะเป็นส่วนช่วยในการส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางบวกที่ดีขึ้น การศึกษาของSingsungnoen & Jeerangsuwan (2015) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย จะส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยการเรียนรู้ในห้องเรียน (Lecture) สามารถจดจำได้เพียงร้อยละ 15 การอ่านด้วยตนเอง (Reading) จะจำเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10 การฟังและการมองเห็น (Audiovisual) จะจดจำได้ร้อยละ 20 การได้เห็นตัวอย่าง (Demonstration) สามารถจดจำได้ร้อยละ 50 การทดลองและการปฏิบัติเอง (Practice doing) สามารถจดจำได้สูงขึ้นถึงร้อยละ 75 และการได้สอนผู้อื่น (Teaching) สามารถเกิดการเรียนรู้และจดจำสูงขึ้นถึงร้อยละ 90 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการจดจำได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในเรื่องการฟัง พูด อ่าน เขียน และการอภิปรายผลการเรียนรู้ และสอดคล้องการ (Inkaew & Napapongs, 2017) พบว่าการการเรียนรู้แบบผสมผสานในนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ทำให้เกิดประสิทธิผลและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น

2. นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบผสมผสานในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 มีค่าคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์สูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 27.05 สอดคล้องการการศึกษา (Pholsen, 2013) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนแบบผสมผสานพบว่า โดยเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่นักศึกษาได้รับการเรียนรู้แบบผสมผสาน

โดยการสอนการปฏิบัติการพยาบาลในห้องแล็บปฏิบัติการ การปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์ผู้ป่วย และกรณีศึกษาและการนำเสนอ (Case Study) ทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตัวเอง สามารถวิเคราะห์ปัญหาจากการเรียนรู้ วางแผนแก้ไขปัญหา และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ ช่วยสร้างแนวทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และฝึกทักษะฝึกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์จริง และปรับปรุงคุณภาพการรับรู้มาใช้แก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน อีกครั้งการเรียนการสอนแบบผสมผสานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้มีความน่าสนใจ สนุกสนาน ตื่นเต้น เร้าใจ และท้าทายความสามารถ สอดคล้องกับการศึกษาของ Bundasak, SoSome, Chaowiang, Jungasem, Thiankumsri & Sittisongkram (2017) พบว่า การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เกิดการเรียนรู้จากการลงมือทำและการเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ที่ดี เกิดทักษะในการเรียนรู้ทั้งในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การอธิบายให้เหตุผล การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีในการสื่อสาร รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน จะช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Saenboonsong & Saelee (2017) การเรียนรู้แบบผสมผสานทำให้ความสามารถการทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพสูงขึ้น นอกจากนี้การเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลให้นักศึกษามีทักษะสูงกว่าก่อนเรียนทุกด้าน และสามารถพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพดีขึ้น (Yimyam, Charuwatcharapaniskul, Chareonsanti, Indarangkura, Ayutthaya, Xuto, et al., 2015)

3. นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการเรียนแบบผสมผสานในรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 มีระดับคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 อยู่ในระดับดี โดยรายการประเมินที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงาน รองลงมากิจกรรมการเรียนการสอนสามารถส่งเสริมการค้นคว้าและแสวงหาความรู้ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์

ตามกระบวนการพยาบาล โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30, 4.25, และ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65, 0.68 และ 0.71 ตามลำดับ โดยผลประเมิน ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 3 อยู่ในระดับดี จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้น สามารถช่วยให้อาจารย์ผู้สอนได้มีการปรับกระบวนการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่ไม่สามารถนำนักศึกษาขึ้นปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย สามารถใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้เกิดทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีความพึงพอใจในการเรียน และมีผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อีกทั้งยังสามารถส่งเสริมให้นักศึกษามีการสื่อสารและสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพดีขึ้น (Winitchai, 2021) สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Pradubwate, 2017) ที่กล่าวว่า การมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ (cognitive domain) การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระใหม่ จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้มากขึ้น และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติจนเกิดความชำนาญมากขึ้น (psychomotor domain) ดังนั้นเมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจจากเป็นสื่อ ช่องทาง และเครื่องมือ ในบริบทของสภาพแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลจะสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มาไปประยุกต์ใช้ได้ ทำให้เกิดมีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการพยาบาลให้แก่ผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และผู้รับบริการมีความปลอดภัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานครั้งนี้ นำใช้ในการจัดการเรียนรู้ใน ทฤษฎี/ปฏิบัติในวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานเป็นการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รูปแบบการเรียนรู้ชนิดนี้เป็นรูปแบบที่ยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่ง ที่ช่วยพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อช่วยพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยวางนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่

สนับสนุนให้มีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานทั้งด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่ในการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่หลากหลาย

References

- Atchison, C. J., Bowman, L., Vrinten, C., Redd, R., Pristera, P., Eaton, J. W., & Ward, H. (2020). *Perceptions & behavioural responses of the general public during the covid-19 pandemic: A cross-sectional survey of uk adults*. London: Imperial College London
- Bashirian, S., Jenabi, E., Khazaei, S., Barati, M., Karimi-Shahanjarini, A., Zareian, S., & Moeini, B. (2020). Factors associated with preventive behaviours of covid-19 among hospital staff in iran in 2020: An application of the protection motivation theory. *Journal of hospital infection*, 105(3), 430-433.
- Bundasak, T., SoSome, B., Chaowiang, K., Jungasem, N., Thiankumsri, K., & Sittisongkram, S. (2017). Being learners in 21st century: teacher and nursing students' perspectives. *Journal of MCU peace studies*, 4(2), 175-189. (in Thai).
- Cordeau, M. A. (2013). Teaching holistic nursing using clinical simulation: A pedagogical essay. *Journal of nursing education and practice*, 3(4), 40-50.
- Eryilmaz, M. (2015). The effectiveness of blended learning environment. *Contemporary issue in education research*, 8(4), 251-256.
- Haraldseid, C., Friberg, F., & Aase, K. (2015). Nursing students' perceptions of factors influencing their learning environment in a clinical skills laboratory: A qualitative study. *Nurse education today*, 35(9), 1-6.
- Inkaew, C., & Napapongs, W. (2017). Effects of blended learning in photographic technology for educational communication for undergraduate students, Faculty of Education, Prince of Songkla University. *Academic services journal, prince of Songkla University*, 27, 29-3. (in Thai)
- Lorico, D. S., Lapitan, J. R., Cristina, E., Tiangco, D. A. G., Sumalinog, N. S., Sabarillo, & Joey, M. D. (2021). An effective blended online teaching and learning strategy during the COVID-19 pandemic. *Education for chemical engineers*, 4(35), 116-131.
- Mafyan, F., Nouhi, E., & Abbaszadeh, A. (2014). Effect of blended electronic education on learning and self-efficiency in nursing student in the cardiovascular intensive care courses. *Journal of nursing education*, 3(3), 49-57.
- Office of the Education Council. (2017). *Thailand educational plan B. E. 2017-2037*. Bangkok: Prikwarn grahpic Co Ltd. (in Thai)
- Pradubwate, R. (2017). Technology Learning Management Guidelines by using Bloom's taxonomy. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 10(3), 1051-1065. (in Thai)

- Pholsen, N. (2013). *The development of integrated lessons for social studies and cultural learning subject groups. Ayutthaya history for students in Mathayom 2 at Ban Nong Masang School.* Master of Education Educational Technology Department, Silpakorn University. (in Thai)
- Pingsuttiwong, S. (2019). Nursing care for uncontrolled type 2 diabetes mellitus patients in community. *Journal of prachomklao college of nursing, Phetchaburi Province, 2*(3), 59-74. (in Thai)
- Saenboonsong, S., & Saelee, S. (2017). The effects of a blended learning using project based learning process to enhance creative products and teamwork skills of education students majoring in computer education. *Journal of graduate studies Valaya Alongkorn Rajabhat University, 11*(3), 195-207. (in Thai)
- Singsungnoen, K., & Jeerangsuwan, N. (2015). Learning management with active learning for problem solving. creatively learning management with active learning for creative problem solving. *Journal of guru education Udon Thani Rajabhat University, 1*(1), 43-35. (in Thai)
- Sucaromana, U. (2013). The effects of blended learning on the intrinsic motivation of thai EFL student. *Canadian center of science and education, 6*(5), 141-147.
- Tongpitak, N., & Piromyitpong, S. (2017). The development of flexible learning model for Rajabhat Undergraduate students in Lower northeastern region. *Veridian e-journal, Silpakom University, 9*(3), 527-542. (in Thai)
- Winichai, N. (2021). Effect of leaning management toward using program simulation instructional media for injection on satisfaction of 2nd year nursing students. *Jounal of nursing and ealth science, 15*(3), 115-126.
- Yimyam, S., Charuwatcharapaniskul, U., Chareonsanti, J., Indarangkura, N. A. A., & Xuto, P., et al. (2015). Developing on blended learning for developing the 21st century learningskills. *Nursing journal, 42*, 129-140. (in Thai)

